

Vissa frågor om barnpornografibrott och om avskaffad preskription för allvarliga brott mot barn (Ds 2018:23) (Dnr Ju2018/03507/L5)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten ställer sig i huvudsak positiv till promemorians förslag (1 Författningsförslag). Det är mycket positivt att vissa delar av lagstiftningen kring barnpornografibrott och allvarliga sexualbrott mot barn tydliggörs och stärks för att bättre skydda barn från att utsättas för allvarliga sexuella kränkningar.

Myndigheten ställer sig positiv till att barnrättsorganisationer med expertis inom området, såsom Childhood Foundation och ECPAT Sverige, har involverats i utredningen (2.2 Utredningsarbetet). Myndigheten har inte den specialistkompetens som krävs för att ta ställning till i vilket kapitel av brottsbalken barnpornografibrottet bör regleras för att erhålla högsta prioritet. Myndigheten delar dock barnrättsorganisationernas uppfattning om att det är synnerligen viktigt att beakta barnens bästa genom att säkerställa bättre möjligheter för barn som skildras i övergreppsmaterial att betraktas som målsägande, med starkare rätt till målsägandebiträde och ökade möjligheter till skadestånd, samt att brotten måste utredas skyndsamt (3 Barnpornografibrottets placering i brottsbalken).

Myndigheten uppskattar att utredningen diskuterar konsekvenserna av förslagen utifrån ett barnrätts- och jämställdhetsperspektiv. Myndigheten delar uppfattningen att en skärpt syn på grova barnpornografibrott, förändrat skuldrekvisit, och avskaffad preskription för allvarliga sexualbrott mot barn (med undantag för brott som begås av förövare under 21 år), skulle kunna hjälpa till att stärka det straffrättsliga skyddet för barn och unga, och bidra till de jämställdhetspolitiska målen på längre sikt (8.2 Jämställdhets- och barnrättsperspektiv).

Ur ett ungdomsperspektiv vill myndigheten dock lyfta fram att barn och unga är en mångfald av individer som har olika erfarenhet av utsatthet vad gäller sexuella kränkningar och våld. Det är därför viktigt att utredningen uppmärksammar barn och ungas egna erfarenheter och kompetenser i frågan. Av myndighetens rapporter Se mig - unga om sex och internet (2009), och Utsatt – unga, sex och internet (2012), framgår bland annat att unga hbtq-personer har blivit utsatta för sexuellt våld i högre grad än heterosexuella. Mot bakgrund av detta är det viktigt att föreslagna lagändringar, och möjliga utbildningsinsatser till följd av dessa lagändringar, belyser ungas rättssäkerhet även utifrån ett hbtq-perspektiv.

I övrigt har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor inga synpunkter.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Handläggare Linda Persson har varit föredragande. Verksamhetsstrateg Tiina Ekman har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Linda Persson
handläggare